

Brussel, 25 juni 2022
(OR. fr, en)

10677/22

**Interinstitutioneel dossier:
2021/0201(COD)**

**CLIMA 320
ENV 667
AGRI 289
FORETS 53
ONU 91
CODEC 1010**

NOTA

van: het voorzitterschap

aan: Raad

nr. vorig doc.: 10330/1/22 REV 1

nr. Comdoc.: 10857/21 - COM (2021) 554 final

Betreft: "Fit for 55"-pakket

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2018/841 wat betreft het toepassingsgebied, vereenvoudiging van de nalevingsvoorschriften, vaststelling van de streefcijfers voor de lidstaten voor 2030 en de verbintenis tot de collectieve verwezenlijking van klimaatneutraliteit in de sector landgebruik, bosbouw en landbouw tegen 2035, en van Verordening (EU) 2018/1999 wat betreft verbetering van monitoring, rapportage, het volgen van de vooruitgang en beoordeling

– Algemene oriëntatie

I. INLEIDING

1. Op 14 juli 2021 heeft de Commissie in het kader van het "Fit for 55"-pakket bij het Europees Parlement en de Raad een voorstel ingediend voor een verordening tot wijziging van Verordening (EU) 2018/841 wat betreft het toepassingsgebied, vereenvoudiging van de nalevingsvoorschriften, vaststelling van de streefcijfers voor de lidstaten voor 2030 en de verbintenis tot de collectieve verwezenlijking van klimaatneutraliteit in de sector landgebruik, bosbouw en landbouw tegen 2035, en van Verordening (EU) 2018/1999 wat betreft verbetering van monitoring, rapportage, het volgen van de vooruitgang en beoordeling¹.
2. Het hoofddoel van het voorstel van de Commissie is om de bijdrage van de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw (LULUCF) aan de aangescherpte algemene klimaatambitie van de EU voor 2030 te versterken door een EU-streefcijfer van 310 miljoen ton CO₂-equivalent nettobroeikasgasverwijderingen in de LULUCF-sector tussen nu en 2030 vast te stellen, verdeeld over de lidstaten in de vorm van bindende nationale streefcijfers.
3. In het Europees Parlement is de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (ENVI) de hoofdcommissie. De heer Niinistö (Verts/ALE, FI) is aangewezen als rapporteur. De heer Norbert Lins (PPE, DE) is aangewezen als rapporteur voor de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling (AGRI), die medeverantwoordelijk is voor bepaalde bepalingen. De Commissie ENVI heeft op 16 mei 2022 haar verslag over het voorstel aangenomen. Het Parlement heeft zijn standpunt over het voorstel op 8 juni 2022 bepaald.
4. Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft op 8 december 2021 advies uitgebracht. Het Comité van de Regio's heeft tijdens zijn zitting van 27-29 april 2022 advies uitgebracht.

¹ Doc. 10857/21 + ADD 1 t/m 4.

5. De Raad Milieu heeft op 20 december 2021² en 17 maart 2022³ een oriënterend debat gehouden over de vijf voorstellen van het "Fit for 55"-pakket in verband met gebieden die onder zijn bevoegdheid vallen, waaronder het LULUCF-voorstel.
6. Het Comité van permanente vertegenwoordigers (Coreper) heeft het voorstel op 13 mei 2022 besproken op basis van een nota van het voorzitterschap⁴ teneinde de verdere werkzaamheden te sturen.
7. Op groepsniveau heeft het Franse voorzitterschap de bespreking van het voorstel voortgezet tijdens acht vergaderingen van de Groep milieu. Tijdens de meest recente vergadering, van 3 juni 2022, heeft de groep de derde herziene compromistekst van het voorzitterschap⁵ besproken.
8. Het Coreper heeft de compromistekst van het voorzitterschap op 15 juni 2022 besproken en heeft daarna, op 22 juni 2022, een nieuw compromisvoorstel met beperkte aanpassingen besproken⁶, ter voorbereiding van de bespreking van dit dossier in de Raad Milieu op 28 juni 2022.
9. De meest recente compromistekst van het voorzitterschap, d.i. de versie van de tekst die het Coreper op 22 juni 2022 heeft besproken, staat in de bijlage bij deze nota.

² Doc. 14585/21.

³ Doc. 6668/2/22 REV 2.

⁴ Doc. 8733/22.

⁵ Doc. 7985/3/22 REV 3.

⁶ Doc. 9906/22 en 10330/1/22 REV 1.

II. BELANGRIJKSTE ELEMENTEN VAN DE COMPROMISTEKST VAN HET VOORZITTERSCHAP

10. In vergelijking met het Commissievoorstel wordt in de compromistekst van het voorzitterschap voorgesteld de overkoepelende doelstelling van de Unie van 310 Mt CO₂-equivalent aan nettoverwijderingen in de LULUCF-sector in 2030 ongewijzigd te laten, hetgeen brede steun heeft gekregen van de delegaties. Wat de nationale streefcijfers betreft, wordt in de compromistekst ook de door de Commissie voorgestelde verdeling van de streefcijfers gehandhaafd. Om rekening te houden met de bezorgdheden van veel delegaties over de schommelingen van jaar tot jaar, die inherent zijn aan de LULUCF-sector, en de voorspelbaarheid van de streefcijfers, stelt het voorzitterschap niettemin belangrijke wijzigingen voor met betrekking tot het nalevingsproces, om de lidstaten te helpen hun respectieve streefcijfers te halen en tegelijkertijd hun ambitieniveau te handhaven. De belangrijkste onderwerpen van het compromisvoorstel zijn de volgende:

- a) Presentatie van de streefcijfers en het lineair traject (artikel 4, overwegingen 5 en 6), technische correctie (artikelen 4 en 14, overwegingen 13a en 13b)
 - In de compromistekst wordt voorgesteld een vijfjarig budget voor netto-emissies of nettoverwijderingen voor de periode 2026-2030 op te stellen, ter vervanging van de bindende jaarlijkse streefcijfers voor de jaren 2026 tot en met 2029, evenwel met behoud van de verplichting om de nationale streefcijfers voor 2030 te halen. Het voorzitterschap is van oordeel dat het bereiken van het streefcijfer voor 2030 aan het einde van de periode 2026-2030 op het niveau van elke lidstaat essentieel is om ervoor te zorgen dat de doelstelling van -310 Mt – de som van de nationale streefcijfers voor 2030 – collectief wordt gehaald. Daarnaast wordt voorgesteld de nationale streefcijfers in relatieve termen uit te drukken teneinde hun voorspelbaarheid en transparantie te vergroten, waarbij de noodzaak van een technische correctie bij de controle van de streefcijfers van de lidstaten komt te vervallen.

- Het voorzitterschap handhaaft de vaststelling van het traject 2026-2030 op basis van de gegevens voor 2021, 2022 en 2023, zoals voorgesteld door de Commissie, en is van oordeel dat dit voorstel voorspelbaarheid en gebruik van de meest recente gegevens met elkaar in evenwicht brengt.

b) Governance van de streefcijfers (artikel 13 quater)

Het in artikel 13 quater vastgestelde mechanisme voor de governance van de streefcijfers, zoals voorgesteld door de Commissie, is door veel delegaties bekritiseerd. Na besprekingen van de verschillende opties heeft het voorzitterschap in zijn compromisvoorstel vastgehouden aan de schrapping van artikel 13 quater voor de periode 2026-2030, zonder artikel 9 van de ESR-verordening opnieuw in te voeren, waarbij het erop wees dat deze optie het juridisch bindende karakter van LULUCF-streefcijfers handhaaft.

c) Algemene flexibiliteit (artikel 12, lid 3)

De compromistekst van het voorzitterschap behoudt de schrapping van de mogelijkheid om LULUCF-kredieten tussen de twee nalevingsperioden (2021-2025 en 2026-2030) als reserve te gebruiken, zoals voorgesteld door de Commissie. Het voorzitterschap is van oordeel dat de schrapping van deze bepaling een onontbeerlijke waarborg is voor de milieu-integriteit, omdat een cumulatie van LULUCF-kredieten aan het einde van de tweede periode moet worden voorkomen, aangezien een dergelijke cumulatie de verwezenlijking van de doelstelling van -310 Mt zou ondermijnen.

d) Aanvullend flexibiliteitsmechanisme in verband met de klimaateffecten en het aandeel organische bodems (artikel 13 ter, lid 6, overweging 12a)

Om gehoor te geven aan de bezorgdheden van verscheidene delegaties over de moeilijkheid om hun streefcijfers te halen als gevolg van onbeheersbare fenomenen, stelt het voorzitterschap voor te zorgen voor extra flexibiliteit in verband met klimaateffecten en organische bodems op basis van objectieve en meetbare criteria en indicatoren. Bovendien moeten de lidstaten in kwestie, om gebruik te kunnen maken van deze flexibiliteit, bewijsmateriaal indienen bij de Commissie op basis van een duidelijk omschreven methode.

e) Voorwaarden voor gebruik van het flexibiliteitsmechanisme voor landgebruik
(artikel 13 ter, bijlage VII)

- Het deel van het overschot aan nettoverwijderingen van de periode 2021-2025 dat de Commissie in aanmerking mag nemen bij het beoordelen of de Unie haar streefcijfer voor 2030 heeft gehaald, is verhoogd van 20 tot 40 %.
- De flexibiliteit wordt automatisch mogelijk gemaakt op basis van duidelijke, vooraf vastgestelde criteria.
- De beperking die stond in artikel 13 ter, lid 4, en inhield dat de compensatie enkel betrekking mag hebben op putten geboekt als emissies tegen het streefcijfer van de lidstaat, wordt geschrapt.
- De voorwaarden voor gebruik van artikel 13 ter, in verband met de voorafgaande uitputting van de in artikel 12, lid 2, en artikel 7, lid 1, van de ESR-verordening bedoelde flexibiliteit, zijn geschrapt.

Het voorzitterschap stelt daarnaast voor de verdeling van de maximumhoeveelheid van het in bijlage VII bedoelde flexibiliteitsmechanisme in twee gelijke delen te behouden, om te waarborgen dat de doelstelling van de Unie van -310 wordt gehaald.

f) Rekening houden met natuurlijke verstoringen (artikel 10, artikel 13 ter, overweging 9)

Voorgesteld wordt artikel 10 (dat in het Commissievoorstel is geschrapt) voor de periode van 2026 tot 2030 opnieuw in te voeren. Bij gebruik van dit artikel door een lidstaat kan deze lidstaat echter geen beroep doen op de in artikel 13 ter, lid 5, bedoelde compensatie voor natuurlijke verstoringen.

e) Kader na 2030 (artikel 17, overweging 9a)

Een grote meerderheid van de delegaties vond het voorbarig de doelstellingen voor de periode na 2030 en de LULUCF-pijler in het kader van deze herziening van de verordening in te voeren. Het voorzitterschap stelt derhalve voor deze kwesties op te nemen in de in artikel 17 bedoelde evaluatie. Bij haar beoordeling van de haalbaarheid van de doelstelling om in de LULUCF-sector tussen nu en 2035 gezamenlijk klimaatneutraliteit in de Unie tot stand te brengen, moet de Commissie ook rekening houden met de gevolgen van de leeftijdsstructuur van bossen, met inbegrip van de effecten in verband met grondgebruik en oorlogs- en naoorlogse omstandigheden.

f) Toezicht en verslagen (bijlage III)

Rekening houdend met de bezwaren van vele delegaties, voorziet het compromisvoorstel van het voorzitterschap in soepelere eisen voor toezicht en verslagen, met name door de toepassing van de methode van niveau 3 vanaf 2026 facultatief te maken, alsmede voor de lijst van te monitoren grond.

g) Bio-energie met koolstofafvang en -opslag (BECCS) (overweging 10a)

Gezien het belang van de ontwikkeling van duurzame koolstofabsorptie-oplossingen om tussen nu en 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, stelt het voorzitterschap voor om in een nieuwe overweging naar deze kwestie te verwijzen en er de rol van technologische oplossingen zoals bio-energie met koolstofafvang en -opslag in te vermelden.

III. STAND VAN ZAKEN

11. Tijdens de bespreking in het Coreper van 22 juni sprak een ruime meerderheid van de delegaties haar brede steun uit voor de meest recente tekst van het voorzitterschap. Sommige delegaties maakten een voorbehoud bij specifieke punten in de tekst.
12. Op basis van de tot dusver gevoerde besprekingen is het voorzitterschap van oordeel dat zijn meest recente compromistekst een juist evenwicht tussen de verschillende standpunten van de delegaties weerspiegelt. Het voorzitterschap is van oordeel dat dit algemeen compromis het mogelijk maakt om enerzijds de lidstaten voldoende flexibiliteit te bieden om uiterlijk in 2030 hun streefcijfers te halen, en anderzijds de milieu-integriteit van de verordening te behouden.

IV. CONCLUSIE

13. In het licht van het bovenstaande wordt de Raad Milieu verzocht de tekst in de bijlage bij deze nota goed te keuren met het oog op een akkoord over een algemene oriëntatie, die de basis zal vormen voor verdere onderhandelingen met het Europees Parlement over het Commissievoorstel in het kader van de gewone wetgevingsprocedure.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) 2018/841 wat betreft het toepassingsgebied, vereenvoudiging van de nalevingsvoorschriften en vaststelling van de streefcijfers voor de lidstaten voor 2030, en van Verordening (EU) 2018/1999 wat betreft verbetering van monitoring, rapportage, het volgen van de vooruitgang en beoordeling

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁷,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁸,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

⁷ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁸ PB C [...] van [...], blz. [...].

- (1) De Overeenkomst van Parijs, die in december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is ondertekend, is in november 2016 in werking getreden. De partijen zijn overeengekomen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het niveau van het pre-industriële tijdperk te houden, en te streven naar een maximale temperatuurstijging van 1,5 °C boven dit pre-industriële niveau.
- (2) Het aanpakken van uitdagingen met betrekking tot het klimaat en het milieu en het verwezenlijken van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs staan centraal in de mededeling over de Europese Green Deal⁹, die de Commissie op 11 december 2019 heeft goedgekeurd. In het licht van de zeer ernstige gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de gezondheid en het sociaal en economisch welzijn van de burgers van de Unie, is de Europese Green Deal alleen maar noodzakelijker en waardevoller geworden.
- (3) De Unie heeft zich er in de geactualiseerde nationaal bepaalde reductietoezegging die zij op 17 december 2020 bij het secretariaat van het UNFCCC heeft ingediend¹⁰ toe verbonden de nettobroeikasgasemissies van de hele economie van de Unie tussen nu en 2030 met ten minste 55 % te reduceren ten opzichte van 1990.

⁹ COM(2019) 640 final.

¹⁰ https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

- (4) Bij Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad¹¹ heeft de Unie de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit in de hele economie te verwezenlijken, vastgelegd in wetgeving. Bij die verordening is ook de bindende toezegging van de Unie vastgesteld om de nettobroeikasgasemissies (emissies na aftrek van verwijderingen) tussen nu en 2030 met ten minste 55 % te reduceren ten opzichte van de niveaus van 1990. Van alle sectoren van de economie, waaronder de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw, wordt verwacht dat zij bijdragen tot het verwezenlijken van die doelstelling. De bijdrage van nettoverwijderingen aan de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 is beperkt tot 225 miljoen ton CO₂-equivalent. De Commissie heeft in een verklaring bij Verordening (EU) 2021/1119 opnieuw bevestigd voornemens te zijn een voorstel te doen voor herziening van Verordening (EU) 2018/841 van het Europees Parlement en de Raad¹², in overeenstemming met de ambitie om de netto koolstofverwijderingen in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw tussen nu en 2030 te verhogen tot meer dan 300 miljoen ton CO₂-equivalent.
- (5) Om bij te dragen tot de verhoogde ambitie van een nettobroeikasgasemissiereductie van ten minste 55 %, in plaats van 40 %, onder het niveau van 1990 moeten voor iedere lidstaat bindende streefcijfers voor de opvoering van de nettobroeikasgasverwijderingen in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw voor de periode 2026-2030 worden vastgesteld, met een streefcijfer voor de hele Unie van 310 miljoen ton CO₂-equivalent nettoverwijderingen in 2030 tot gevolg. In de methode voor het vaststellen van de nationale streefcijfers voor 2030 moet rekening worden gehouden met het verschil tussen het streefcijfer van de Unie en de door iedere lidstaat in zijn indiening van 2020 gerapporteerde gemiddelde broeikasgasemissies en -verwijderingen in de jaren 2016, 2017 en 2018, en met de huidige mitigatieprestaties van de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw, het aandeel van iedere lidstaat in het beheerd landoppervlak van de Unie, en het vermogen van de betrokken lidstaat om zijn prestaties in de sector te verbeteren door middel van klimaat- en biodiversiteitsvriendelijkere praktijken voor landbeheer of veranderingen in landgebruik.

¹¹ Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet") (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

¹² Verordening (EU) 2018/841 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de opname van broeikasgasemissies en -verwijderingen door landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in het klimaat- en energiekader 2030 en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 en Besluit nr. 529/2013/EU (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 1).

- (6) De bindende streefcijfers voor de verhoogde ambitie voor nettobroeikasgasemissies en -verwijderingen moeten voor elke lidstaat worden vastgesteld aan de hand van een lineair traject. Dat traject moet in 2022 beginnen met de gemiddelde door de betrokken lidstaat gerapporteerde broeikasgasemissies in 2021, 2022 en 2023, en in 2030 eindigen met het voor die lidstaat vastgestelde streefcijfer. Om ervoor te zorgen dat het streefcijfer van de Unie voor 2030 collectief wordt gehaald, rekening houdend met de schommelingen van jaar tot jaar in de broeikasgasemissies en -verwijderingen in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw, moet voor elke lidstaat een hoeveelheid te verwezenlijken nettobroeikasgasemissies en -verwijderingen worden afgesproken voor de periode 2026-2030 ("het budget voor 2026-2030"), bovenop het nationale streefcijfer voor 2030.
- (7) In de mededeling van 17 september 2020 over een ambitieuzere klimaatdoelstelling voor Europa voor 2030¹³ wordt een optie beschreven om niet-CO₂-broeikasgasemissies in de landbouw te combineren met nettoverwijderingen in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw, en daarmee een nieuwe gereguleerde landsector te creëren. Deze combinatie kan synergieën tussen op het land gebaseerde mitigatiemaatregelen bevorderen en een meer geïntegreerde vorming en uitvoering van het beleid op nationaal en Unieniveau mogelijk maken. Daartoe moet de verplichting voor de lidstaten om geïntegreerde mitigatieplannen voor de landsector in te dienen, worden versterkt.

¹³ COM(2020) 562 final.

- (8) De landsector, die de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw en de niet-CO₂-landbouwsector omvat, beschikt over het potentieel om tussen nu en 2035 op kosteneffectieve wijze snel klimaatneutraal te worden, en vervolgens te zorgen voor meer broeikasgasverwijderingen dan emissies. Een collectieve verbintenis met als doel in 2035 op EU-niveau klimaatneutraliteit in de landsector tot stand te brengen, kan de planningszekerheid bieden die nodig is om op korte termijn op het land afgestemde mitigatiemaatregelen te treffen, aangezien het vele jaren kan duren voordat dergelijke maatregelen de gewenste mitigatieresultaten opleveren. Bovendien wordt de landsector in 2050 naar verwachting de grootste sector in het fluxprofiel voor broeikasgassen van de EU. Het is daarom bijzonder belangrijk voor die sector een traject vast te leggen dat daadwerkelijk tot broeikasgasneutraliteit in 2050 kan leiden. Derhalve dient de Commissie, ten laatste zes maanden na de eerste algemene inventarisatie als bedoeld in artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in te leveren waarin zij beoordeelt of het noodzakelijk en haalbaar is om de niet-CO₂-broeikasgasemissies uit de landbouw op te nemen in het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2018/841, en of het noodzakelijk en haalbaar is om met betrekking tot de broeikasgasemissies en -verwijderingen in de landsector binnen de Unie te streven naar klimaatneutraliteit in 2035, en op basis van deze beoordeling de nodige maatregelen van de Unie en de lidstaten aanbeveelt om de collectieve verwezenlijking van deze doelstelling voor 2035 mogelijk te maken.

- (9) De in de artikelen 6, 7 en 8 van Verordening (EU) 2018/841 vastgelegde boekhoudregels zijn ontworpen om vast te stellen in hoeverre de mitigatieprestaties in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw kunnen bijdragen tot de EU-doelstelling van een broeikasgasemissiereductie van 40 % in 2030, waarin de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw niet was meegerekend. Om het regelgevingskader voor die sector te vereenvoudigen, mogen de huidige boekhoudregels na 2025 niet meer van toepassing zijn en moet naleving van de nationale streefcijfers van de lidstaten worden geverifieerd op basis van gerapporteerde broeikasgasemissies en -verwijderingen. Hiermee wordt gezorgd voor methodologische consistentie met Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁴ en Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad¹⁵, en voor de vaststelling van de nieuwe doelstelling van 55 % nettobroeikasgasemissiereductie waarin ook de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw wordt meegerekend. De lidstaten moeten echter gedurende de periode 2026-2030 emissies die het gevolg zijn natuurlijke verstoringen, in beperkte mate kunnen blijven uitsluiten van hun LULUCF-boekhouding.

¹⁴ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32), als gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2018/410 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2018 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG ter bevordering van kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen en van Besluit (EU) 2015/1814 (PB L 76 van 19.3.2018, blz. 3).

¹⁵ Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 26).

- (9a) Bij de berekening van de referentieniveaus voor bossen is in Verordening (EU) 2018/841 rekening gehouden met de leeftijdsstructuur van bossen. Omwille van een eenvoudiger regelgevingskader is het passend om voor de beoordeling van de naleving in de periode 2026-2030 niet langer de referentieniveaus voor bossen te gebruiken. Hoewel in deze verordening in bepaalde vormen van flexibiliteit wordt voorzien ten aanzien van de kwestie van de leeftijdsstructuur van bossen, blijft die leeftijdsstructuur een punt van zorg, aangezien de effecten ervan in bepaalde omstandigheden mettertijd kunnen toenemen. Daarom moet de Commissie in het kader van het verslag met betrekking tot de evaluatie van Verordening (EU) 2018/841 bijzondere aandacht besteden aan de effecten van de leeftijdsstructuur van bossen, ook wanneer die effecten verband houden met specifieke oorlogs- en naoorlogse omstandigheden. In het verslag kan bijzondere aandacht worden besteed aan verschillende manieren om op eenvoudige, wetenschappelijk onderbouwde, betrouwbare en transparante wijze in Verordening (EU) 2018/841 met deze effecten rekening te houden.
- (10) Om de broeikasgasverwijdering te verbeteren, moeten individuele landbouwers of bosbeheerders rechtstreeks worden gestimuleerd om meer koolstof op hun land en in hun bossen op te slaan. Er moeten in de periode tot en met 2030 meer nieuwe bedrijfsmodellen op basis van stimulansen voor koolstoflandbouw en de certificering van koolstofverwijderingen worden ontwikkeld. Met dergelijke stimulansen en bedrijfsmodellen wordt, in volledige overeenstemming met milieubeginselen waarmee de biodiversiteit en de circulaire economie worden bevorderd, de klimaatmitigatie in de bio-economie verbeterd, onder meer door het gebruik van duurzame geogste houtproducten. Daarom moeten naast de geogste houtproducten nieuwe categorieën koolstofopslagproducten worden ingevoerd. De opkomende bedrijfsmodellen en landbouw- en landbeheerpraktijken ten behoeve van meer verwijderingen dragen bij aan een evenwichtige territoriale ontwikkeling en economische groei in plattelandsgebieden. Ook worden daarmee kansen voor nieuwe banen geboden en worden relevante opleidingen, herscholing en bijscholing gestimuleerd.

- (10a) Teneinde de doelstelling van klimaatneutraliteit in 2050 te halen, en daarna negatieve emissies te kunnen realiseren, is het van het grootste belang consequent te waarborgen dat de broeikasgasverwijderingen binnen de Unie continu blijven toenemen, en tegelijkertijd bestendig blijven. Om de koolstofverwijderingen op te voeren en in de gehele Unie over een langere periode negatieve emissies te realiseren, zullen waarschijnlijk technische oplossingen zoals bio-energie met koolstofafvang en -opslag (BECCS) nodig zijn. Een eventuele toekomstige beleidskeuze om koolstofverwijderingen door middel van technische oplossingen zoals BECCS op te nemen in het boekhoudkundig en rapportagekader van deze verordening vereist echter, als noodzakelijke voorwaarde, een gedegen en betrouwbare definitie van koolstofverwijderingen die de milieu-integriteit waarborgt. Derhalve moet, zodra met een wetgevingshandeling inzake de certificering van koolstofverwijderingen een dergelijk regelgevingskader is vastgesteld, worden gekeken naar deze opname, teneinde het kader voor koolstofopslagproducten aan te vullen en de nodige stimulansen op de lange termijn te bieden voor de afvang en opslag van biogene CO₂-emissies uit op biomassa gebaseerde energie en industriële installaties.
- (11) Gezien de specifieke kenmerken van de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in elke lidstaat en het feit dat de lidstaten hun prestaties moeten verhogen om hun nationale bindende streefcijfers te verwezenlijken, moeten de lidstaten een reeks mogelijkheden tot flexibiliteit, waaronder het verhandelen van overschotten en de verlenging van bosspecifieke flexibiliteit, behouden zonder afbreuk te doen aan de milieu-integriteit van de doelstellingen.

- (12) De lidstaten moeten in 2032 kunnen beschikken over alternatieve bepalingen voor natuurlijke verstoringen (abiotische en biotische) zoals brand, plagen, stormen, extreme overstromingen en langere perioden van droogte om onzekerheden als gevolg van natuurlijke processen of klimaatverandering in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw aan te pakken, mits zij artikel 10, lid 1 bis, van deze verordening niet hebben toegepast, alle andere vormen van flexibiliteit waarover zij beschikken hebben uitgeput, passende maatregelen hebben getroffen om hun land minder kwetsbaar voor dergelijke verstoringen te maken en de Unie haar doelstelling voor 2030 voor de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw heeft verwezenlijkt.
- (12a) Er moet een extra flexibiliteitsmechanisme worden opgezet om rekening te houden met de effecten van de klimaatverandering, die in tegenstelling tot de meer tijdelijke en geografische gelokaliseerde natuurlijke verstoringen diffuus en duurzaam zijn. Deze flexibiliteit moet het ook mogelijk maken om rekening te houden met de historisch gegroeide effecten van beheersmaatregelen uit het verleden voor een aandeel organische bodems in beheerd landoppervlak, dat in enkele lidstaten uitzonderlijk hoog is in vergelijking met het EU-gemiddelde. Voor deze flexibiliteit moeten de ongebruikte hoeveelheden van bijlage VII van de periode van 2021 tot en met 2030 worden gebruikt. Om toegang tot deze flexibiliteit te krijgen, moeten de betrokken lidstaten bij de Commissie bewijsmateriaal indienen dat gebaseerd is op de best beschikbare wetenschappelijke kennis en op objectieve, meetbare en vergelijkbare indicatoren zoals de ariditeitsindex in de zin van het Verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van woestijnvorming, gedefinieerd als de verhouding tussen de gemiddelde jaarlijkse neerslag en de gemiddelde jaarlijkse evapotranspiratie. Voor de toewijzing van flexibiliteit aan de lidstaten moet, in het licht van de ingediende bewijsstukken, de verhouding tussen de voor de flexibiliteit beschikbare hoeveelheid 50 Mt CO₂e en de totale door die lidstaten gevraagde hoeveelheid in aanmerking worden genomen.
- (13) *geschrapt*
- (13a) Voor lidstaten die hun methode voor de berekening van emissies en verwijderingen verbeteren, moet een concept van technische correctie worden ingevoerd. Om de milieu-integriteit te waarborgen, moet aan de broeikasgasinventarisgegevens van een dergelijke lidstaat een technische correctie worden toegevoegd om het effect van de verandering in methode op de beoordeling van de collectieve verwezenlijking van het streefcijfer van de Unie voor 2030 te neutraliseren.

- (13b) Hoe meer er gebruik wordt gemaakt van monitoringstechnologie en hoe meer kennis er wordt opgedaan, hoe beter de broeikasgasinventarissen zullen zijn. De volgende zaken kunnen bijvoorbeeld aanleiding geven tot een technische correctie: betere modellen, veranderde rapportagemethoden, nieuwe gegevens of correcties van fouten; toevoeging van nieuwe koolstofreservoirs of nieuwe gassen; herberekening van historische gegevens, waaronder updates of periodieke aanvullingen van bosinventarissen; vervanging van aannamen door werkelijke waarden, bijvoorbeeld wanneer rekening wordt gehouden met klimaatschommelingen; toevoeging van nieuwe elementen zoals koolstofopslagproducten en natuurlijke verstoringen (bijvoorbeeld hun respectieve achtergrondniveau en marge).
- (14) Om te zorgen voor eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van de bepalingen van Verordening (EU) 2018/841 wat betreft de vaststelling van de jaarlijkse broeikasgasemissies en -verwijderingen aan de hand van een lineair traject voor de lidstaten voor elk jaar tussen 2026 en 2030, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad¹⁶.
- (15) De Commissie moet voor het vaststellen van de streefcijfers voor nettobroeikasgasverwijderingen door de lidstaten in de periode 2026-2030 een algehele evaluatie uitvoeren om de broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2021, 2022 en 2023 te verifiëren. Daartoe moet in 2025 een algehele evaluatie worden uitgevoerd als aanvulling op de algehele evaluaties die de Commissie overeenkomstig artikel 38 van Verordening (EU) 2018/1999 in 2027 en 2032 moet uitvoeren.
- (15a) De waarden voor elke lidstaat voor kroonbedekking in bijlage II bij Verordening (EU) 2018/841 moeten worden afgestemd op de aan het UNFCCC gerapporteerde waarden of op voorzienbare bijstellingen van die waarden.

¹⁶ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

- (16) Als gevolg van de wijziging van de op rapportage gebaseerde streefcijfers moeten de broeikasgasemissies en -verwijderingen nauwkeuriger worden geraamd. Bovendien moeten overeenkomstig de mededeling van de Commissie over de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030¹⁷, de "van boer tot bord"-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem¹⁸, de EU-bosstrategie¹⁹, de herziene Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad²⁰ en de mededeling van de Commissie "Een klimaatveerkrachtig Europa tot stand brengen – de nieuwe EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering"²¹, land beter worden gemonitord, waarmee in de hele Unie wordt bijgedragen aan het beschermen en vergroten van de veerkracht van op de natuur gebaseerde koolstofverwijderingen. De monitoring en de rapportage van emissies en verwijderingen moeten worden verbeterd, in voorkomend geval met behulp van geavanceerde technologieën die in het kader van Unieprogramma's zoals Copernicus beschikbaar zijn en digitale gegevens die in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid worden verzameld, waarbij gebruik moet worden gemaakt van de innovaties in het kader van de gelijktijdige groene en digitale transitie.
- (17) De verwachte veranderingen in het gebruik van het mariene en zoetwatermilieu, bijvoorbeeld als gevolg van de geplande uitbreiding van offshore-energie, de mogelijke verhoging van de aquacultuurproductie en de steeds sterkere natuurbescherming om de doelstellingen van de EU-biodiversiteitsstrategie te verwezenlijken, zullen van invloed zijn op de emissie en vastlegging van broeikasgassen. Deze emissies en verwijderingen zijn niet opgenomen in de standaardrapportagetabellen van het UNFCCC. Na goedkeuring van de verslagleggingsmethode overweegt de Commissie bij het uitvoeren van de evaluatie overeenkomstig artikel 17, lid 2, van deze verordening verslag uit te brengen over de vooruitgang, de haalbaarheid van de analyse en de effecten van uitbreiding van de verslaglegging naar het mariene en zoetwatermilieu op basis van het meest recente wetenschappelijke bewijsmateriaal over deze fluxen.

¹⁷ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 – De natuur terug in ons leven brengen" (COM(2020) 380 final).

¹⁸ COM(2020) 381 final.

¹⁹ *geschrapt*

²⁰ Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

²¹ COM(2021) 82 final.

- (17a) Daar de doelstellingen van deze verordening, met name het aanpassen, in het licht van de Europese klimaatwet, van de toezeggingen van de lidstaten inzake de LULUCF-sector die bijdragen tot het verwezenlijken van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en het behalen van het streefcijfer van de Unie inzake de reductie van broeikasgasemissies voor de periode van 2021 tot en met 2030, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang en de gevolgen ervan, beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (18) De Verordeningen (EU) 2018/841 en (EU) 2018/1999 moeten daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) 2018/841 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) artikel 1 wordt vervangen door:

"Artikel 1

Onderwerp

In deze verordening worden voorschriften vastgelegd met betrekking tot:

- a) de toezeggingen van de lidstaten voor de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw die bijdragen tot het verwezenlijken van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en het behalen van het streefcijfer van de Unie inzake de reductie van broeikasgasemissies in de periode van 2021 tot en met 2025;
- b) de boekhouding met betrekking tot broeikasgasemissies en -verwijderingen in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw, en de controle op de naleving door de lidstaten van de in punt a) bedoelde toezeggingen in de periode 2021-2025;

- c) een streefcijfer van de Unie voor 2030 voor nettobroeikasgasverwijderingen in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw;
 - d) streefcijfers voor de lidstaten voor nettobroeikasgasverwijderingen in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in de periode 2026-2030.";
- 2) artikel 2 wordt vervangen door:

"Artikel 2

Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op emissies en verwijderingen van de in deel A van bijlage I vermelde broeikasgassen, zoals gerapporteerd overeenkomstig artikel 26, lid 4, van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad²², die zich in de periode van 2021 tot en met 2025 op het grondgebied van de lidstaten voordoen in de volgende boekhoudcategorieën voor land:
- a) landgebruik dat is aangegeven als in bosgrond omgezet(te) bouwland, grasland, wetlands, woongebied of overig land ("bebost land");
 - b) landgebruik dat is aangegeven als in bouwland, grasland, wetlands, woongebied of overig land omgezette bosgrond ("ontbost land");
 - c) landgebruik dat is aangegeven als een van de volgende categorieën ("beheerd bouwland"):
 - i) bouwland dat bouwland blijft;
 - ii) in bouwland omgezet(te) grasland, wetlands, woongebied of overig land;
 - iii) in wetlands, woongebied of overig land omgezet bouwland;

²² Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

- d) landgebruik dat is aangegeven als een van de volgende categorieën ("beheerd grasland"):
 - i) grasland dat grasland blijft;
 - ii) in grasland omgezet(te) bouwland, wetlands, woongebied of overig land
 - iii) in wetlands, woongebied of overig land omgezet grasland;
- e) landgebruik dat is aangegeven als bosgrond die bosgrond blijft ("beheerde bosgrond");
- f) indien een lidstaat de Commissie uiterlijk op 31 december 2020 in kennis heeft gesteld van zijn voornemen om dergelijk land in het toepassingsgebied van zijn in artikel 4, lid 1, bedoelde toezeggingen op te nemen, landgebruik dat is aangegeven als een van de volgende categorieën ("beheerde wetlands"):
 - wetlands die wetlands blijven;
 - in wetlands omgezet woongebied of overig land;
 - in woongebied of overig land omgezette wetlands.

2. Deze verordening is tevens van toepassing op emissies en verwijderingen van de in deel A van bijlage I vermelde broeikasgassen, zoals gerapporteerd overeenkomstig artikel 26, lid 4, van Verordening (EU) 2018/1999, die zich in de periode van 2026 tot en met 2030 op het grondgebied van de lidstaten voordoen in de volgende rapportagecategorieën en -sectoren voor land:

- a) bosgrond;
- b) bouwland;
- c) grasland;
- d) wetlands;
- e) woongebied;
- f) overig land;
- g) geogoste houtproducten;

- h) overige;
- i) atmosferische depositie;
- j) uit- en afspoeling van nitraat.";

2a) artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

- a) in lid 1 wordt punt 9 vervangen door:

"9. "natuurlijke verstoringen": elke niet-antropogene gebeurtenis of omstandigheid die aanzienlijke emissies in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw veroorzaakt en plaatsvindt buiten de wil van de betrokken lidstaat, en waarvan de lidstaat objectief niet in staat is de effecten op emissies aanzienlijk te beperken, zelfs niet nadat die zich hebben voorgedaan;"

- b) het volgende punt wordt toegevoegd:

"11. "klimaatverandering": een verandering in het klimaat die direct of indirect wordt toegeschreven aan menselijke activiteit, die de samenstelling van de atmosfeer wijzigt en die naast natuurlijke klimaatwisselingen wordt waargenomen gedurende vergelijkbare perioden.";

3) artikel 4 wordt vervangen door:

"Artikel 4

Toezeggingen en streefcijfers

1. Tijdens de periode van 2021 tot en met 2025 zorgt elke lidstaat ervoor, rekening houdend met de flexibiliteit geboden door de artikelen 12, 13 en 13 bis, en de toepassing van artikel 10, lid 1, dat de broeikasgasemissies niet hoger liggen dan de broeikasgasverwijderingen, berekend als de som van de totale hoeveelheid emissies en de totale hoeveelheid verwijderingen op zijn grondgebied in alle in artikel 2, lid 1, genoemde boekhoudcategorieën voor land.

2. Het streefcijfer van de Unie voor nettobroeikasgasverwijderingen in 2030 bedraagt 310 miljoen ton CO₂-equivalent als som van de waarden van de broeikasgasemissies en -verwijderingen van de lidstaten in 2030 in kolom D van bijlage II bis, en wordt gebaseerd op het gemiddelde van de in 2020 ingediende broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2016, 2017 en 2018.

Elke lidstaat zorgt ervoor, rekening houdend met de flexibiliteit geboden door de artikelen 12 en 13 ter, en de toepassing van artikel 10, lid 1 bis, dat de jaarlijkse som van zijn broeikasgasemissies en -verwijderingen op zijn grondgebied in alle in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), genoemde rapportagecategorieën voor land, ten opzichte van de in 2032 ingediende gemiddelde broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2016, 2017 en 2018, voor het jaar 2030 niet hoger is dan het voor die lidstaat in kolom C van bijlage II bis vastgelegde streefcijfer.

Elke lidstaat zorgt er bovendien voor, rekening houdend met de flexibiliteit geboden door de artikelen 12 en 13 ter, en de toepassing van artikel 10, lid 1 bis, dat de som van de verschillen voor elk jaar in de periode van 2026 tot en met 2030 tussen aan de ene kant zijn broeikasgasemissies en -verwijderingen op zijn grondgebied in alle in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), genoemde rapportagecategorieën voor land, en aan de andere kant de gemiddelde waarde voor zijn in 2032 ingediende broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2021, 2022 en 2023, niet hoger is dan een budget voor 2026-2030 dat wordt gedefinieerd als de som van de verschillen voor elk jaar in de periode van 2026 tot en met 2030 voor die lidstaat tussen aan de ene kant de grenswaarden van de jaarlijkse broeikasgasemissies en -verwijderingen voor die jaren, die zijn vastgesteld aan de hand van een lineair traject naar 2030, en aan de andere kant de gemiddelde waarde voor zijn in 2025 ingediende broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2021, 2022 en 2023. Het lineair traject van een lidstaat begint in 2022 met de gemiddelde waarde voor broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2021, 2022 en 2023, en komt in 2030 uit op de waarde die wordt verkregen door de in kolom C van bijlage II bis vastgelegde waarde voor die lidstaat op te tellen bij de gemiddelde waarde voor broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2016, 2017 en 2018. Het budget voor 2026-2030 wordt vastgesteld op basis van de in 2025 ingediende broeikasgasinventarisgegevens en de naleving van dit budget wordt beoordeeld op basis van de in 2032 ingediende broeikasgasinventarisgegevens.

3. De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast met voor elk jaar in de periode van 2026 tot en met 2029 de jaarlijkse waarden op basis van het lineaire traject voor nettobroeikasgasverwijderingen voor elke lidstaat in tonnen CO₂-equivalent. Deze nationale trajecten worden gebaseerd op de door elke lidstaat gerapporteerde gemiddelde broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2021, 2022 en 2023.

Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 16 bis bedoelde onderzoeksprocedure. Voor de toepassing van die uitvoeringshandelingen verricht de Commissie een algehele evaluatie van de door de lidstaten overeenkomstig artikel 26, lid 4, van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende recentste nationale inventarisgegevens voor de jaren 2021, 2022 en 2023.";

- 4) in artikel 6 worden de leden 1 en 2 vervangen door:

"1. De lidstaten geven in hun boekhouding de emissies en verwijderingen afkomstig van bebost land en ontbost land weer, berekend als de totale emissies en de totale verwijderingen van alle jaren tijdens de periode van 2021 tot en met 2025.

2. In afwijking van artikel 5, lid 3, kan een lidstaat uiterlijk in 2025, indien landgebruik is omgezet van bouwland, grasland, wetlands, woongebied of overig land in bosgrond, dertig jaar na de datum van die omzetting, de categorisatie van dat land wijzigen van de categorie "in bosgrond omgezet land" naar de categorie "bosgrond die bosgrond blijft", indien die wijziging op grond van de IPCC-richtsnoeren naar behoren gerechtvaardigd is.";

5) in artikel 7 worden de leden 1, 2 en 3 vervangen door:

- "1. Elke lidstaat geeft in zijn boekhouding de emissies en verwijderingen afkomstig van beheerd bouwland weer door van de emissies en verwijderingen tijdens de periode van 2021 tot en met 2025 de waarde af te trekken die wordt verkregen door de voor de lidstaat toepasselijke gemiddelde jaarlijkse emissies en verwijderingen afkomstig van beheerd bouwland tijdens de basisperiode van 2005 tot en met 2009 met vijf te vermenigvuldigen.
2. Elke lidstaat geeft in zijn boekhouding de emissies en verwijderingen afkomstig van beheerd grasland weer door van de emissies en verwijderingen tijdens de periode van 2021 tot en met 2025 de waarde af te trekken die wordt verkregen door de voor de lidstaat toepasselijke gemiddelde jaarlijkse emissies en verwijderingen afkomstig van beheerd grasland tijdens de basisperiode van 2005 tot en met 2009 met vijf te vermenigvuldigen.
3. Elke lidstaat die tijdens de periode van 2021 tot en met 2025 beheerde wetlands meetelt in het kader van zijn toezeggingen geeft in zijn boekhouding de emissies en verwijderingen afkomstig van beheerde wetlands weer door van de emissies en verwijderingen tijdens die periode de waarde af te trekken die wordt verkregen door de voor de lidstaat toepasselijke gemiddelde jaarlijkse emissies en verwijderingen afkomstig van beheerde wetlands tijdens de basisperiode van 2005 tot en met 2009 met vijf te vermenigvuldigen.";

6) artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

- "1. Elke lidstaat geeft in zijn boekhouding de emissies en verwijderingen afkomstig van beheerde bosgrond weer door van de emissies en verwijderingen tijdens de periode van 2021 tot en met 2025 de waarde af te trekken die wordt verkregen door het toepasselijke referentieniveau voor bossen van de betrokken lidstaat met vijf te vermenigvuldigen.";

b) in lid 3 wordt de eerste zin vervangen door:

"De lidstaten dienen bij de Commissie voor de periode van 2021 tot en met 2025 uiterlijk op 31 december 2018 hun nationale boekhoudplannen voor bosbouw in met daarin een voorstel voor een referentieniveau voor bossen.";

- c) de leden 7, 8, 9 en 10 worden vervangen door:
- "7. Indien zulks noodzakelijk is op basis van de technische evaluaties en, in voorkomend geval, de technische aanbevelingen, delen de lidstaten vóór 31 december 2019 voor de periode van 2021 tot en met 2025 hun voorstel voor herziene referentieniveaus voor bossen mee aan de Commissie. De Commissie publiceert de door de lidstaten aan haar meegedeelde voorstellen voor referentieniveaus voor bossen.
8. Op grond van de door de lidstaten ingediende voorstellen voor referentieniveaus voor bossen, van de krachtens lid 6 van dit artikel verrichte technische evaluatie en, in voorkomend geval, van het uit hoofde van lid 7 van dit artikel ingediende herziene voorstel voor een referentieniveau voor bossen, stelt de Commissie overeenkomstig artikel 16 gedelegeerde handelingen vast tot wijziging van bijlage IV ter bepaling van de referentieniveaus voor bossen die door de lidstaten moeten worden toegepast voor de periode van 2021 tot en met 2025.
9. Indien een lidstaat nalaat om vóór de in lid 3 van dit artikel, en, indien van toepassing, lid 7 van dit artikel vermelde data zijn referentieniveau voor bossen in te dienen bij de Commissie, stelt de Commissie, overeenkomstig artikel 16 en op grond van een krachtens lid 6 van dit artikel verrichte technische evaluatie, gedelegeerde handelingen vast tot wijziging van bijlage IV ter bepaling van het referentieniveau voor bossen dat door de betrokken lidstaat moet worden toegepast voor de periode van 2021 tot en met 2025.
10. De in de leden 8 en 9 bedoelde gedelegeerde handelingen worden vóór 31 oktober 2020 voor de periode van 2021 tot en met 2025 vastgesteld.";
- 7) artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:
- a) de titel wordt vervangen door:
- "Koolstofopslagproducten";**

b) lid 2 wordt vervangen door:

"2. De Commissie stelt overeenkomstig artikel 16 gedelegeerde handelingen vast om lid 1 van dit artikel en bijlage V te wijzigen door nieuwe categorieën koolstofopslagproducten, met inbegrip van geogoste houtproducten, met een koolstofvastleggingseffect toe te voegen, op grond van de IPCC-richtsnoeren als aangenomen door de Conferentie van de Partijen bij het UNFCCC of de Conferentie van de Partijen die als vergadering van de Partijen bij de Overeenkomst van Parijs fungeert, en die de milieu-integriteit waarborgen.";

8) artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

"1. Aan het einde van de periode van 2021 tot en met 2025 mogen de lidstaten uit hun boekhouding voor bebost land en beheerde bosgrond broeikasgasemissies uitsluiten die het gevolg zijn van natuurlijke verstoringen en die in een bepaald jaar in de periode van 2021 tot en met 2025 de gemiddelde emissies door natuurlijke verstoringen in de periode van 2001 tot en met 2020, statistische uitschieters niet meegerekend ("het achtergrondniveau"), overstijgen. Dat achtergrondniveau wordt overeenkomstig dit artikel en bijlage VI berekend.";

aa) het volgende lid wordt ingevoegd:

"1 bis. Aan het einde van de periode van 2026 tot en met 2030 mogen de lidstaten uit hun boekhouding broeikasgasemissies uitsluiten die het gevolg zijn van natuurlijke verstoringen in de in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), genoemde rapportagecategorieën voor land en die in een bepaald jaar in de periode van 2026 tot en met 2030 de gemiddelde emissies door natuurlijke verstoringen in de periode van 2001 tot en met 2020, statistische uitschieters niet meegerekend ("het achtergrondniveau"), overstijgen. Dat achtergrondniveau wordt overeenkomstig dit artikel en bijlage VI berekend.";

b) lid 2, punt b), wordt vervangen door:

"sluit hij in de periode van 2021 tot en met 2025 alle latere verwijderingen op het land dat door natuurlijke verstoringen werd aangetast, tot en met 2030 uit zijn boekhouding uit.";

c) het volgende lid wordt toegevoegd:

"2 bis. Wanneer een lidstaat lid 1 bis toepast:

- a) dient hij bij de Commissie informatie in over het achtergrondniveau voor alle rapportagecategorieën voor land en over de gegevens en methoden die overeenkomstig bijlage VI zijn gebruikt, en
- b) sluit hij in de periode van 2026 tot en met 2030 alle latere verwijderingen op het land dat door natuurlijke verstoringen werd aangetast, tot en met 2030 uit zijn boekhouding uit.";

9) artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

a) de titel wordt vervangen door:

"Flexibiliteit en governance";

b) lid 1 wordt vervangen door:

c) "1. Een lidstaat kan gebruikmaken van:

a) de algemene flexibiliteit bedoeld in artikel 12, en

b) om de toezegging in artikel 4 na te komen, de flexibiliteit bedoeld in de artikelen 13 en 13 ter.

Finland kan, naast de in de eerste alinea, punten a) en b), bedoelde flexibiliteit, overeenkomstig artikel 13 bis gebruikmaken van aanvullende compensaties.

De compensatiebedragen die in het kader van de in dit lid bedoelde flexibiliteitsmechanismen worden gebruikt om het in artikel 4, lid 2, tweede alinea, bepaalde streefcijfer voor 2030 te halen, worden in aanmerking genomen bij de terugdringing van een eventueel tekort wat betreft het in artikel 4, lid 2, derde alinea, bedoelde budget voor 2026-2030, in een equivalente hoeveelheid, tot het punt waarop dit tekort tot nul is teruggebracht. Deze bedragen worden niet in aanmerking genomen als extra overschotten met betrekking tot het in artikel 4, lid 2, derde alinea, bedoelde budget voor 2026-2030, indien dit budget reeds is bereikt.";

10) artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

-a) de leden 1 en 2 worden vervangen door:

- "1. Wanneer in de periode van 2021 tot en met 2025 in een lidstaat de totale hoeveelheid emissies de totale hoeveelheid verwijderingen overstijgt, of, in de periode van 2026 tot en met 2030, het verschil tussen de som van de broeikasgasemissies en -verwijderingen op het grondgebied van een lidstaat en de in artikel 4, lid 2, derde alinea, van deze verordening bepaalde streefcijfers voor die lidstaat positief is, en die lidstaat ervoor heeft gekozen gebruik te maken van zijn flexibiliteit en heeft gevraagd de jaarlijkse emissieruimte uit hoofde van Verordening (EU) 2018/842 te schrappen, wordt bij de beoordeling of deze lidstaat zijn toezegging krachtens artikel 4 van deze verordening nakomt, rekening gehouden met de hoeveelheid geschrapte emissieruimten.
2. Voor zover, in de periode van 2021 tot en met 2025, in een lidstaat de totale hoeveelheid verwijderingen de totale hoeveelheid emissies overstijgt, of, in de periode van 2026 tot en met 2030, het verschil tussen de som van de broeikasgasemissies en -verwijderingen op het grondgebied van een lidstaat en de in artikel 4, lid 2, derde alinea, van deze verordening bepaalde streefcijfers voor die lidstaat negatief is, en na aftrekking van de hoeveelheden waarmee uit hoofde van artikel 7 van Verordening (EU) 2018/842, rekening wordt gehouden, kan deze lidstaat de overgebleven hoeveelheid verwijderingen aan een andere lidstaat overdragen. Met de overgedragen hoeveelheid wordt rekening gehouden bij de beoordeling of de ontvangende lidstaat zijn toezegging krachtens artikel 4 van deze verordening nakomt.";
- a) lid 3 wordt geschrapt;
- b) de volgende leden worden toegevoegd:
- "5. De lidstaten kunnen gebruikmaken van de opbrengsten van de in lid 2 bedoelde overdrachten om de klimaatverandering in de Unie of in derde landen aan te pakken, en stellen de Commissie ervan in kennis als zij dergelijke acties ondernemen.

6. Overdrachten als bedoeld in lid 2 kunnen voortkomen uit een project of programma voor de beperking van broeikasgassen dat in de verkopende lidstaat wordt uitgevoerd en door de ontvangende lidstaat wordt bekostigd, op voorwaarde dat dubbele telling wordt voorkomen en dat de traceerbaarheid wordt gegarandeerd.";

11) artikel 13 wordt vervangen door:

"Artikel 13

Flexibiliteit voor beheerde bosgrond

1. Indien in een lidstaat in de periode van 2021 tot en met 2025 de totale hoeveelheid emissies in de in artikel 2, lid 1, genoemde boekhoudcategorieën voor land de totale hoeveelheid verwijderingen [als geboekt overeenkomstig deze verordening] daaruit overstijgt, kan die lidstaat de in dit artikel vastgestelde flexibiliteit voor beheerde bosgrond gebruiken om aan artikel 4, lid 1, te voldoen.
2. Indien in de periode van 2021 tot en met 2025 het resultaat van de berekening bedoeld in artikel 8, lid 1, een positief cijfer is, heeft de betrokken lidstaat het recht de uit de berekening resulterende emissies te compenseren op voorwaarde dat:
 - a) de lidstaat, in zijn overeenkomstig artikel 15 van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende strategie, lopende of specifieke geplande maatregelen heeft opgenomen voor de instandhouding of de uitbreiding, naargelang het geval, van uit bossen bestaande putten en reservoirs, en
 - b) de totale hoeveelheid emissies in de Unie de totale hoeveelheid verwijderingen in de in artikel 2, lid 1, van de deze verordening bedoelde boekhoudcategorieën voor land in de periode van 2021 tot en met 2025, niet overstijgt.

Bij het beoordelen of binnen de Unie de totale hoeveelheid emissies de totale hoeveelheid verwijderingen als bedoeld in de eerste alinea, punt b), overstijgt, zorgt de Commissie ervoor dat dubbele telling door de lidstaten wordt vermeden, met name bij gebruikmaking van de in artikel 12 van deze verordening en in artikel 7, lid 1, en artikel 9, lid 2, van Verordening (EU) 2018/842 vastgelegde flexibiliteit.

3. De in lid 2 bedoelde compensatie mag alleen betrekking hebben op putten geboekt als emissies tegen het referentieniveau voor bossen van die lidstaat en mag voor de periode van 2021 tot en met 2025 niet meer dan 50 % bedragen van de maximale hoeveelheid compensatie voor de betrokken lidstaat, als vermeld in bijlage VII.
 4. De lidstaten dienen bewijsmateriaal over de effecten van natuurlijke verstoringen in bij de Commissie, berekend overeenkomstig bijlage VI, om in aanmerking te komen voor compensatie van resterende putten geboekt als emissies tegen hun referentieniveau voor bossen tot het volledige bedrag van de compensatie voor de periode van 2021 tot en met 2025 die door andere lidstaten niet is gebruikt, als vermeld in bijlage VII. Indien de vraag naar compensatie groter is dan de hoeveelheid ongebruikte compensatie die beschikbaar is, wordt de compensatie naar rato over de betrokken lidstaten verdeeld.";
- 12) het volgende artikel wordt ingevoegd:

"Artikel 13 bis

Aanvullende compensaties

1. Finland kan in de periode van 2021 tot en met 2025 tot 5 miljoen ton CO₂-equivalent geboekte emissies in de boekhoudcategorieën voor land "beheerde bosgrond", "ontbost land", "beheerd bouwland" en "beheerd grasland" compenseren, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a) Finland heeft in zijn overeenkomstig artikel 15 van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende strategie lopende of specifieke geplande maatregelen opgenomen voor de instandhouding of de uitbreiding, naargelang het geval, van uit bossen bestaande putten en reservoirs;
 - b) de totale hoeveelheid emissies in de Unie overstijgt de totale hoeveelheid verwijderingen in de in artikel 2, lid 1, van deze verordening bedoelde boekhoudcategorieën voor land in de periode van 2021 tot en met 2025 niet.

Bij het beoordelen of binnen de Unie de totale hoeveelheid emissies de totale hoeveelheid verwijderingen als bedoeld in de eerste alinea, punt b), overstijgt, zorgt de Commissie ervoor dat dubbele telling door de lidstaten wordt vermeden, met name bij gebruikmaking van de in de artikelen 12 en 13 van deze verordening en in artikel 7, lid 1, en artikel 9, lid 2, van Verordening (EU) 2018/842 vastgelegde flexibiliteit.

2. De aanvullende compensaties:
 - a) zijn beperkt tot de hoeveelheid die de flexibiliteit voor beheerde bosgrond waarover Finland overeenkomstig artikel 13 in de periode van 2021 tot en met 2025 beschikt, overstijgt;
 - b) zijn beperkt tot de emissies als gevolg van historische verandering van bosgrond naar een andere categorie landgebruik die zich niet later dan 31 december 2017 heeft voorgedaan;
 - c) mogen alleen worden gebruikt om aan artikel 4 te voldoen.
 3. De aanvullende compensaties komen niet in aanmerking voor overdracht overeenkomstig artikel 12 van deze verordening of artikel 7 van Verordening (EU) 2018/842.
 4. Eventuele ongebruikte aanvullende compensaties van de in lid 1 bedoelde hoeveelheid van 5 miljoen ton CO₂-equivalent worden geannuleerd.
 5. De centrale administrateur geeft uitvoering aan lid 2, punt a), en de leden 3 en 4 van dit artikel in het op grond van artikel 40 van Verordening (EU) 2018/1999 opgezette Unieregister.";
- (13) het volgende artikel wordt ingevoegd:

"Artikel 13 ter

Flexibiliteitsmechanisme voor landgebruik voor de periode 2026-2030

1. Indien het streefcijfer voor de Unie als bedoeld in artikel 4, lid 2, wordt behaald, wordt in het op grond van artikel 40 van Verordening (EU) 2018/1999 opgezette Unieregister een flexibiliteitsmechanisme voor landgebruik vastgelegd dat overeenkomt met een hoeveelheid van maximaal 178 miljoen ton CO₂-equivalent. Dit flexibiliteitsmechanisme is beschikbaar in aanvulling op de in artikel 12 bedoelde flexibiliteitsinstrumenten.

2. Indien in de periode van 2026 tot en met 2030 op het grondgebied van een lidstaat en in alle in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), genoemde rapportagecategorieën voor land het verschil tussen de som van de broeikasgasemissies en -verwijderingen en de bijbehorende streefcijfers voor die lidstaat, zoals vastgesteld in de tweede of derde alinea van artikel 4, lid 2, als geboekt en gerapporteerd overeenkomstig deze verordening, positief is, kan die lidstaat gebruikmaken van de in dit artikel vastgestelde flexibiliteit om zijn streefcijfer overeenkomstig artikel 4, lid 2, te behalen.
3. Indien in de periode van 2026 tot en met 2030 het resultaat van de berekening bedoeld in lid 2 een positief cijfer is, heeft de betrokken lidstaat het recht netto-emissies en/of nettoverwijderingen geboekt als emissies tegen de in de tweede of derde alinea van artikel 4, lid 2, bepaalde streefcijfers voor die lidstaat, te compenseren, op voorwaarde dat:
 - a) de lidstaat in zijn overeenkomstig artikel 14 van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende geactualiseerde geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan lopende of specifieke geplande maatregelen heeft opgenomen voor de instandhouding of de uitbreiding, naargelang het geval, van alle putten en reservoirs op het land en voor het terugdringen van de kwetsbaarheid van het land voor natuurlijke verstoringen;
 - b) de lidstaat de overeenkomstig artikel 12, lid 1, van deze verordening beschikbare flexibiliteit heeft uitgeput;
 - c) het verschil tussen de jaarlijkse som van alle broeikasgasemissies en -verwijderingen op het grondgebied van de Unie en in alle in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), bedoelde rapportagecategorieën voor land en het streefcijfer van de Unie van 310 miljoen ton CO₂-equivalent aan nettoverwijderingen negatief is in 2030.

Bij het beoordelen of binnen de Unie is voldaan aan de in de eerste alinea, punt c), bedoelde voorwaarde, neemt de Commissie 40 % van het overschot ten aanzien van de toezeggingen van de lidstaten uit hoofde van artikel 4, lid 1, van de periode van 2021 tot en met 2025, in aanmerking, op voorwaarde dat een of meer lidstaten bewijsmateriaal over de effecten van natuurlijke verstoringen hebben ingediend bij de Commissie, overeenkomstig lid 5 van dit artikel. De Commissie zorgt er bij die beoordeling ook voor dat dubbele telling door de lidstaten wordt vermeden, met name bij het toepassen van de flexibiliteit als bepaald in artikel 12 van deze verordening en artikel 7, lid 1, van Verordening (EU) 2018/842.

4. De in lid 3 van dit artikel bedoelde hoeveelheid compensatie mag voor de periode van 2026 tot en met 2030 niet meer dan 50 % bedragen van de maximale hoeveelheid compensatie voor de betrokken lidstaat, als vermeld in bijlage VII.
5. Lidstaten die artikel 10, lid 1 bis, van deze verordening niet hebben toegepast, dienen bewijsmateriaal over de effecten van natuurlijke verstoringen in bij de Commissie, berekend overeenkomstig bijlage VI, om in aanmerking te komen voor compensatie van netto-emissies en/of nettoverwijderingen geboekt als emissies tegen de in de tweede of derde alinea van artikel 4, lid 2, bepaalde streefcijfers voor die lidstaten, tot het volledige bedrag van de compensatie voor de periode van 2026 tot en met 2030 die door andere lidstaten niet is gebruikt, als vermeld in bijlage VII. Indien de vraag naar compensatie groter is dan de hoeveelheid ongebruikte compensatie die beschikbaar is, wordt de compensatie naar rato over de betrokken lidstaten verdeeld.
6. Lidstaten hebben het recht netto-emissies en/of nettoverwijderingen die zijn geboekt als emissies te compenseren tegen de in de tweede of derde alinea van artikel 4, lid 2, bepaalde streefcijfers voor die lidstaten, tot het volledige bedrag van de compensatie voor de periode van 2021 tot en met 2030 die door andere lidstaten niet is gebruikt, rekening houdend met artikel 13, lid 4, en lid 5 van onderhavig artikel, op voorwaarde dat die lidstaten:

- a) de flexibiliteit waarover zij beschikken uit hoofde van artikel 12, lid 1, van deze verordening en de leden 3 en 5 van onderhavig artikel hebben uitgeput, en
- b) bewijsmateriaal hebben ingediend bij de Commissie over:
 - i) de gevolgen van klimaatverandering waarop zij geen invloed hebben en die leiden tot een overschot aan emissies of krimpende putten, of
 - ii) de effecten van een uitzonderlijk hoog aandeel organische bodems in hun beheerd landoppervlak ten opzichte van het EU-gemiddelde die leiden tot een overschot aan emissies, op voorwaarde dat deze effecten toe te schrijven zijn aan landbeheerpraktijken die hebben plaatsgevonden vóór de inwerkingtreding van Besluit nr. 529/2013/EU.

De hoeveelheid compensatie bedoeld in de eerste alinea mag voor de gehele Unie niet meer dan 50 miljoen ton CO₂-equivalent bedragen. Indien de vraag naar compensatie groter is dan de maximale hoeveelheid compensatie die beschikbaar is, wordt de compensatie naar rato over de betrokken lidstaten verdeeld.

Het in de eerste alinea, punt b), i), bedoelde bewijsmateriaal omvat een kwantitatieve beoordeling van de effecten van netto-emissies of -verwijderingen, uitgedrukt in miljoen ton CO₂-equivalent voor het getroffen gebied, en berust op vergelijkbare en betrouwbare kwantitatieve indexcijfers, geografisch gespecificeerde gegevens en de beste beschikbare wetenschappelijke gegevens. Ze zijn gebaseerd op waargenomen ontwikkelingen die ten minste de periode 2001 tot en met 2025 beslaan, en op wetenschappelijk getoetste prognoses en waarnemingen voor de periode 2026-2030. Ze weerspiegelen de achtergrondontwikkelingen op de middellange of lange termijn met betrekking tot klimaatkenmerken die relevant zijn voor de LULUCF-sector, zoals ariditeit, gemiddelde temperatuur, gemiddelde neerslag, vorstdagen en de duur van perioden van meteorologische of agrarische droogte. Gebeurtenissen van tijdelijke aard die kunnen worden aangemerkt als natuurlijke verstoringen als bedoeld in artikel 10, vallen niet onder deze ontwikkelingen.

Het in de eerste alinea, punt b), ii), bedoelde bewijsmateriaal omvat een motivering dat het aandeel organische bodems in beheerd landoppervlak voor de betrokken lidstaat hoger is dan het gemiddelde aandeel van de Unie voor het jaar 2030. Het bewijsmateriaal omvat een kwantitatieve analyse, uitgedrukt in miljoen ton CO₂-equivalent, van de gerapporteerde emissies als gevolg van de historische effecten op beheerde organische bodems op basis van getoetste waarnemingen voor de periode van 2026 tot en met 2030, vergelijkbare en betrouwbare geografisch uitdrukkelijke gegevens en de beste beschikbare wetenschappelijke gegevens, met name over soortgelijke locaties in de betrokken lidstaat. Deze gerapporteerde te compenseren emissies omvatten geen gebeurtenissen van tijdelijke aard die kunnen worden aangemerkt als natuurlijke verstoringen als bedoeld in artikel 10. Het bewijsmateriaal gaat ook vergezeld van een beschrijving van de beleidsmaatregelen die momenteel worden uitgevoerd om de negatieve effecten van historische effecten op beheerde organische bodems tot een minimum te beperken.";

14) *geschrapt*

15) artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

"1. Uiterlijk op 15 maart 2027 voor de periode van 2021 tot en met 2025, en uiterlijk op 15 maart 2032 voor de periode van 2026 tot en met 2030, dienen de lidstaten bij de Commissie een nalevingsrapport in met daarin het saldo van de totale hoeveelheid emissies en de totale hoeveelheid verwijderingen voor de betrokken periode, voor de periode van 2021 tot en met 2025 betreffende elke in artikel 2, lid 1, punten a) tot en met f), gespecificeerde boekhoudcategorie voor land en voor de periode van 2026 tot en met 2030 betreffende elke in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), gespecificeerde boekhoudcategorie voor land, waarbij gebruik wordt gemaakt van de in deze verordening vastgestelde boekhoudregels.

Het nalevingsrapport bevat een beoordeling van:

- a) de voor- en nadelen van het beleid en de maatregelen;
- b) de synergieën tussen klimaatmitigatie en -adaptatie;
- c) synergieën tussen klimaatmitigatie en biodiversiteit.

Dat rapport bevat, in voorkomend geval, details over het voornemen om gebruik te maken van de in artikel 11 bedoelde flexibiliteit en de daarmee verband houdende waarden of over het gebruik van die flexibiliteit en de daarmee verband houdende waarden.";

b) de volgende leden worden toegevoegd:

"1 bis. Aan de broeikasgasinventarisgegevens die door elke lidstaat worden ingediend, kan een technische correctie worden toegevoegd wegens een veranderde methode van de lidstaten. Een dergelijke technische correctie heeft, met het oog op de beoordeling van de naleving van het streefcijfer van de Unie voor 2030, echter geen invloed op de waarde van 310 miljoen ton CO₂-equivalent nettoverwijderingen als de som van de waarde van de nettobroeikasgasverwijderingen (in kiloton CO₂-equivalent) in 2030 voor de lidstaten in kolom D van bijlage II bis, noch op de waarden in kolom C van die bijlage.

1 ter. Lidstaten die aangeven voornemens te zijn gebruik te maken van de in artikel 13 ter, lid 6, bedoelde flexibiliteit, omschrijven in specifiek hieraan gewijde delen van het verslag, de maatregelen die zijn genomen om de in artikel 13 ter, lid 6, punt b), bedoelde effecten te beperken of ongedaan te maken, alsook de waargenomen en verwachte impact van deze maatregelen.";

16) in artikel 15 wordt lid 1 vervangen door:

"1. De Commissie stelt overeenkomstig artikel 16 van deze verordening gedelegeerde handelingen tot aanvulling van deze verordening vast waarin de voorschriften voor de registratie en nauwkeurige uitvoering van de volgende verrichtingen in het op grond van artikel 40 van Verordening (EU) 2018/1999 opgezette Unieregister worden vastgesteld:

- a) de hoeveelheid emissies en verwijderingen in elke lidstaat voor elke boekhoud- en rapportagecategorie voor land;
- b) het aanbrengen van de technische correctie overeenkomstig artikel 14, lid 1 bis, van deze verordening;
- c) het toepassen van de flexibiliteit overeenkomstig de artikelen 12, 13, 13 bis en 13 ter, en
- d) het behalen van de streefcijfers overeenkomstig artikel 13 quater.";

17) het volgende artikel wordt ingevoegd:

"Artikel 16 bis

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité klimaatverandering, als ingesteld bij artikel 44, lid 3, van Verordening (EU) 2018/1999. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad²³.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.";

18) in artikel 17 wordt lid 2 vervangen door:

- "2. De Commissie dient, ten laatste zes maanden na de eerste algemene inventarisatie als bedoeld in artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de werking van deze verordening, in voorkomend geval met inbegrip van een beoordeling van de effecten van de in artikel 11 bedoelde flexibiliteit, alsmede van de bijdrage van deze verordening aan de overkoepelende doelstelling van de Unie voor de reductie van broeikasgasemissies tussen nu en 2030 en haar bijdrage aan de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, met name wat betreft de noodzaak van aanvullende beleidsinitiatieven en maatregelen van de Unie om de broeikasgasemissiereductie en de broeikasgasverwijderingen in de Unie op te voeren.

²³ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

Het in de eerste alinea bedoelde verslag bevat een beoordeling van de noodzakelijkheid en haalbaarheid van de toepassing van deze verordening op emissies en verwijderingen van de in deel A van bijlage I vermelde broeikasgassen, zoals gerapporteerd overeenkomstig artikel 26, lid 4, van Verordening (EU) 2018/1999, die zich in de periode vanaf 2031 op het grondgebied van de lidstaten voordoen in een van de in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), vermelde categorieën land en in een van de volgende sectoren:

- a) darmgisting;
- b) mestbeheer;
- c) rijstteelt;
- d) landbouwgrond;
- e) verplicht afbranden van savannes;
- f) verbranding van landbouwresten op het veld;
- g) bekalking;
- h) toediening van ureum;
- i) andere koolstofhoudende meststoffen;
- j) overige.

In het verslag zal met name worden beoordeeld of het noodzakelijk en haalbaar is om binnen de Unie te streven naar klimaatneutraliteit in 2035 met betrekking tot de broeikasgasemissies en -verwijderingen in de in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), vermelde categorieën land en de in de tweede alinea vermelde sectoren. Bij de beoordeling van die haalbaarheid wordt rekening gehouden met de effecten van de leeftijdsstructuur van bossen wanneer deze leiden tot krimpende putten of een overschot aan emissies op het grondgebied van afzonderlijke lidstaten, met inbegrip van de effecten die verband houden met de bezetting van het grondgebied van een lidstaat, of met de oorlogs- of naoorlogse omstandigheden die gevolgen hadden voor het bosbeheer op het grondgebied van een lidstaat. Op basis van deze beoordeling bevat het verslag tevens aanbevelingen voor de nodige maatregelen van de Unie en de lidstaten om de collectieve verwezenlijking van deze doelstelling voor 2035 mogelijk te maken.

De Commissie doet naar aanleiding van dat verslag wetgevingsvoorstellen indien zij dat passend acht.";

19) bijlage I wordt gewijzigd overeenkomstig bijlage I bij deze verordening;

19a) in bijlage II worden de vermeldingen voor Spanje, Slovenië en Finland vervangen door:

Lidstaat	Opp. (ha)	Kroonbedekking (%)	Boomhoogte (m)
Spanje	1,0	20 Vanaf de indiening van de broeikasgasinventaris in 2028: 10	3
Slovenië	0,25	10	5
Finland	0,25	10	5

- 20) de tekst in bijlage II bij deze verordening wordt ingevoegd als bijlage II bis.

Artikel 2

Verordening (EU) 2018/1999 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) aan artikel 2 worden de volgende punten toegevoegd:

"63) "geografisch informatiesysteem": computersysteem dat gegeorefereerde informatie kan vastleggen, opslaan, analyseren en weergeven;

64) "geospatiale aanvraag": elektronisch aanvraagformulier met een IT-applicatie op basis van een geografisch informatiesysteem waarmee begunstigen de landbouwpercelen van het bedrijf en de niet- landbouwwarealen waarvoor een betalingsclaim wordt ingediend, ruimtelijk kunnen aangeven.";

- 2) in artikel 4, punt 1, a), wordt punt ii) vervangen door:

"ii) de verbintenissen en nationale streefcijfers van de lidstaat voor nettobroeikasgasverwijderingen overeenkomstig artikel 4, leden 1 en 2, van Verordening (EU) 2018/841.";

- 3) artikel 38 wordt als volgt gewijzigd:

- a) het volgende lid wordt ingevoegd:

"1 bis. De Commissie voert in 2025 een algehele evaluatie uit van de door de lidstaten overeenkomstig artikel 26, lid 4, van deze verordening ingediende nationale inventarisgegevens, teneinde de jaarlijkse streefcijfers voor nettobroeikasgasemissiereductie door de lidstaten als bedoeld in artikel 4, lid 3, van Verordening (EU) 2018/841 en de jaarlijkse emissieruimten van de lidstaten overeenkomstig artikel 4, lid 3, van Verordening (EU) 2018/842 te bepalen.";

b) in lid 2 wordt de inleidende zin vervangen door:

"De in de leden 1 en 1 bis bedoelde algehele evaluatie omvat:";

c) lid 4 wordt vervangen door:

"Na voltooiing van de algehele evaluatie uit hoofde van lid 1 stelt de Commissie aan de hand van uitvoeringshandelingen voor de betrokken jaren de totale som vast van de emissies die voortvloeien uit de gecorrigeerde inventarisgegevens voor elke lidstaat, opgesplitst tussen emissiegegevens die relevant zijn voor artikel 9 van Verordening (EU) 2018/842 en de emissiegegevens bedoeld in deel 1, punt c), van bijlage V bij deze verordening, en bepaalt zij de totale som van de emissies en verwijderingen die relevant zijn voor artikel 4 van Verordening (EU) 2018/841.";

4) bijlage V wordt gewijzigd overeenkomstig bijlage III bij deze verordening.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter

BIJLAGE I

In bijlage I bij Verordening (EU) 2018/841 wordt deel B vervangen door:

"B. Koolstofreservoirs als bedoeld in artikel 5, lid 4:

- a) levende biomassa,
- b) afval¹,
- c) dood hout¹,
- d) dood organisch materiaal²,
- e) minerale bodems,
- f) organische bodems,
- g) geogoste houtproducten in de boekhoudcategorieën "bebost land" en "beheerde bosgrond."

¹ Alleen van toepassing op bebost land en beheerde bosgrond.

² Alleen van toepassing op ontbost land, beheerd bouwland, beheerd grasland en beheerde wetlands.

BIJLAGE II

Aan Verordening (EU) 2018/841 wordt volgende bijlage toegevoegd:

"Bijlage II bis

Het streefcijfer van de Unie (kolom D), de gemiddelde broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2016, 2017 en 2018 (kolom B), en de nationale streefcijfers van de lidstaten (kolom C), voor 2030, overeenkomstig artikel 4, lid 2

A	B	C	D
Lidstaat	De gemiddelde broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2016, 2017 en 2018 (kiloton CO ₂ -equivalent), indiening van 2020	Streefcijfers van de lidstaten, 2030 (kiloton CO ₂ -equivalent)	Waarde van de nettobroeikasgasverwijderingen (kiloton CO ₂ -equivalent) in 2030, indiening van 2020 (kolommen B+C)
België	-1 032	-320	-1 352
Bulgarije	-8 554	-1 163	-9 718
Tsjechië	-401	-827	-1 228
Denemarken	5 779	-441	5 338
Duitsland	-27 089	-3 751	-30 840
Estland	-2 112	-434	-2 545
Ierland	4 354	-626	3 728
Griekenland	-3 219	-1 154	-4 373
Spanje	-38 326	-5 309	-43 635
Frankrijk	-27 353	-6 693	-34 046
Kroatië	-4 933	-593	-5 527
Italië	-32 599	-3 158	-35 758
Cyprus	-289	-63	-352
Letland	-6	-639	-644
Litouwen	-3 972	-661	-4 633
Luxemburg	-376	-27	-403
Hongarije	-4 791	-934	-5 724
Malta	4	-2	2
Nederland	4 958	-435	4 523
Oostenrijk	-4 771	-879	-5 650
Polen	-34 820	-3 278	-38 098
Portugal	-390	-968	-1 358
Roemenië	-23 285	-2 380	-25 665
Slovenië	67	-212	-146
Slowakije	-6 317	-504	-6 821
Finland	-14 865	-2 889	-17 754
Zweden	-43 366	-3 955	-47 321
EU-27/Unie	-267 704	-42 296	-310 000

BIJLAGE III

Deel 3 van bijlage V bij Verordening (EU) 2018/1999 wordt vervangen door:

"Voor monitoring en rapportage in de LULUCF-sector gebruiken de lidstaten [...] geografisch gespecificeerde gegevens inzake de conversie van landgebruik overeenkomstig de door de IPCC in 2006 opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen. De lidstaten worden aangemoedigd om synergieën en mogelijkheden voor geconsolideerde rapportage met andere relevante beleidsterreinen te verkennen. De lidstaten worden aangemoedigd hun broeikasgasinventarissen te laten functioneren op basis van elektronische databanken en geografische informatiesystemen, zoals:

- a) een systeem voor de monitoring van landgebruikseenheden van land met hoge koolstofvoorraden, zoals gedefinieerd in artikel 29, lid 4, van Richtlijn 2018/2001;
- b) een systeem voor de monitoring van beschermde landgebruikseenheden, gedefinieerd als land dat onder één of meer van de volgende categorieën valt:
 - land met een hoge biodiversiteitswaarde, zoals gedefinieerd in artikel 29, lid 3, van Richtlijn 2018/2001;
 - gebieden van communautair belang en speciale beschermingszones, zoals gedefinieerd in artikel 4 van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad²⁴, en landeenheden daarbuiten waarvoor de in artikel 6, leden 1 en 2, van die richtlijn bedoelde beschermings- en instandhoudingsmaatregelen gelden om de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied te verwezenlijken;
 - voortplantings- of rustplaatsen van de in bijlage IV bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen soorten waarvoor beschermingsmaatregelen als bedoeld in artikel 12 van die richtlijn gelden;

²⁴ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7).

- in bijlage I bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen natuurlijke habitats en habitats van in bijlage II bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen soorten, die zich buiten gebieden van communautair belang of speciale beschermingszones bevinden en die ertoe bijdragen dat deze habitats en soorten een gunstige staat van instandhouding, zoals bedoeld in artikel 2 van die richtlijn, bereiken, of waarvoor preventieve en herstelmaatregelen in de zin van Richtlijn 2004/35/EG²⁵ kunnen worden getroffen;
- speciale beschermingszones die zijn aangewezen uit hoofde van artikel 4 van Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad²⁶, en landeenheden daarbuiten waarvoor beschermings- en instandhoudingsmaatregelen uit hoofde van artikel 4 van Richtlijn 2009/147/EG en artikel 6, lid 2, van Richtlijn 92/43/EEG gelden om de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied te verwezenlijken;
- landeenheden waarvoor maatregelen gelden voor de instandhouding van vogels die zich overeenkomstig de rapportage in het kader van artikel 12 van Richtlijn 2009/147/EG niet in een veilige staat bevinden, om te voldoen aan de in artikel 4, lid 4, tweede zin, van die richtlijn neergelegde vereiste om ernaar te streven vervuiling en verslechtering van de leefgebieden te voorkomen, of de in artikel 3 van die richtlijn neergelegde vereiste om een voldoende gevarieerdheid van leefgebieden van vogels en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen;
- andere habitats die de lidstaat aanwijst voor doeleinden die overeenkomen met de doeleinden van de Richtlijnen 92/42/EEG en 2009/147/EG;

²⁵ Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade (PB L 143 van 30.4.2004, blz. 56).

²⁶ Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PB L 20 van 26.1.2010, blz. 7).

- landeenheden waarvoor maatregelen zijn getroffen om de in artikel 4, punt iii), van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad²⁷ bedoelde oppervlaktewaterlichamen te beschermen en ervoor te zorgen dat de ecologische toestand ervan niet achteruitgaat;
 - natuurlijke overstromingsgebieden of gebieden voor het vasthouden van overstromingswater die door de lidstaten worden beschermd in verband met het beheer van overstromingsrisico's in het kader van Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad²⁸;
- c) een systeem voor de monitoring van landgebruikseenheden die worden hersteld, gedefinieerd als land dat onder één of meer van de volgende categorieën valt:
- gebieden van communautair belang en speciale beschermingszones als bedoeld in punt b) hierboven, en landeenheden daarbuiten waarvan is vastgesteld dat daarvoor instandhoudings- of compensatiemaatregelen moeten worden getroffen om de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied te verwezenlijken;
 - de habitats van in het wild levende vogelsoorten bedoeld in artikel 4, lid 2, van Richtlijn 2009/147/EG of opgenomen in bijlage I bij die richtlijn, die zich buiten speciale beschermingszones bevinden en waarvan is vastgesteld dat daarvoor herstelmaatregelen voor de toepassing van Richtlijn 2009/147/EG moeten worden getroffen;

²⁷ Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1).

²⁸ Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's (PB L 288 van 6.11.2007, blz. 27).

- in bijlage I bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen natuurlijke habitats en habitats van in bijlage II bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen soorten buiten gebieden van communautair belang of speciale beschermingszones, waarvan is vastgesteld dat daarvoor herstelmaatregelen moeten worden getroffen om de gunstige staat van instandhouding in de zin van Richtlijn 92/43/EEG te verwezenlijken, of dat daarvoor herstelmaatregelen in de zin van artikel 6 van Richtlijn 2004/35/EG moeten worden getroffen;
 - gebieden die in een in de betrokken lidstaat toepasselijk plan voor het herstel van de natuur zijn aangemerkt als gebieden die moeten worden hersteld;
 - landeenheden waarvoor maatregelen zijn getroffen om de in artikel 4, punt iii), van Richtlijn 2000/60/EG bedoelde oppervlaktewaterlichamen in een goede ecologische toestand terug te brengen, of waarvoor maatregelen zijn getroffen om dergelijke oppervlaktewaterlichamen, indien de wet zulks vereist, in een zeer goede ecologische toestand terug te brengen;
 - landeenheden waarvoor maatregelen zijn getroffen om nieuwe waterrijke gebieden te scheppen en bestaande waterrijke gebieden te herstellen, zoals bedoeld in deel B, punt vii) van bijlage VI bij Richtlijn 2000/60/EG;
 - gebieden waarin het ecosysteem moet worden hersteld om een ecosysteem in goede staat overeenkomstig Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad²⁹ te verwezenlijken;
- d) een systeem voor de monitoring van landgebruikseenheden met een hoog klimaatrisico:
- gebieden waarop een compensatie voor natuurlijke verstoringen als bedoeld in artikel 13 ter, lid 5, van Verordening (EU) 2018/841 van toepassing is;

²⁹ Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

- gebieden als bedoeld in artikel 5, lid 1, van Richtlijn 2007/60/EG;
- gebieden die in de nationale aanpassingsstrategie van de lidstaten zijn aangewezen als gebieden met grote natuurlijke en door de mens veroorzaakte risico's, waarvoor acties ter vermindering van de risico's in verband met klimaatgerelateerde rampen worden ondernomen.

Met de broeikasgasinventaris wordt, in voorkomend geval, de uitwisseling en integratie van gegevens tussen de elektronische databanken en de geografische informatiesystemen mogelijk gemaakt.

Voor de periode van 2021 tot en met 2025 kunnen de lidstaten een methode van niveau 1 overeenkomstig de door de IPCC in 2006 opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen toepassen, behalve voor een koolstofreservoir dat goed is voor ten minste 25 % van de emissies of verwijderingen in een categorie bron of put die in het nationale inventarisatiesysteem van een lidstaat als prioriteit is aangeduid omdat de raming ervan een significante invloed heeft op de totale inventaris aan broeikasgassen van een land wat betreft het absolute emissie- en verwijderingsniveau, op de tendens in emissies en verwijderingen of op de onzekerheid inzake emissies en verwijderingen in de categorieën landgebruik, in welk geval een methode van ten minste niveau 2 overeenkomstig de door de IPCC in 2006 opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen wordt toegepast.

Vanaf de indiening van de broeikasgasinventaris in 2028 passen de lidstaten een methode van ten minste niveau 2 overeenkomstig de door de IPCC in 2006 opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen toe, en worden zij aangemoedigd om een methode van niveau 3 overeenkomstig de door de IPCC in 2006 opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen toe te passen."